

Брюксел, 27.11.2013 г.
COM(2013) 844 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно съвместния преглед на изпълнението на Споразумението между Европейския съюз и Съединените американски щати относно обработката и предаването на резервационни данни на пътниците на Министерството на вътрешната сигурност на Съединените щати

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно съвместния преглед на изпълнението на Споразумението между Европейския съюз и Съединените американски щати относно обработката и предаването на резервационни данни на пътниците на Министерството на вътрешната сигурност на Съединените щати

Сега действащото Споразумение между Съединените щати и Европейския съюз относно използването и предаването на резервационни данни на пътниците на Министерството на вътрешната сигурност на Съединените щати влезе в сила на 1 юли 2012 г.

Споразумението предвижда извършването на първи съвместен преглед една година след влизането му в сила и след това на редовни интервали, според договореното между страните. Този съвместен преглед беше извършен на 8 и 9 юли 2013 г. във Вашингтон. Той беше съсредоточен главно върху изпълнението на споразумението, като специално внимание бе обърнато на метода на предаване на резервационни данни на пътниците (PNR данни), както и на последващото предаване на PNR данни съгласно предвиденото в съответните членове от споразумението и в съответствие със съображение № 18 от него.

Съвместният преглед се основава на методика, разработена от екипите на ЕС и САЩ за първия съвместен преглед на Споразумението за PNR данни от 2004 г., извършен през септември 2005 г. Първата част от тази методика представляваше въпросник, изпратен от Европейската комисия на Министерството на вътрешната сигурност на САЩ (DHS) преди съвместния преглед. DHS представиха писмени отговори на въпросника преди извършването на съвместния преглед. Втората част се състоеше от посещение от страна на екипа на ЕС в оперативен център на DHS. Третата част се състоеше от среща между представители на DHS, Министерството на правосъдието и Държавния департамент на САЩ, екипа на ЕС и Службата на DHS за защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни (DHS Privacy Office), на която подробно бе обсъдено изпълнението на споразумението.

Преди съвместния преглед Службата на DHS за защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни извърши вътрешен преглед на изпълнението на споразумението от страна на DHS. Целта на този преглед бе да се установи дали DHS работи в съответствие със стандартите и условията, заложили в споразумението с ЕС.

Екипът на ЕС установи, че DHS прилага споразумението в съответствие с посочените в него условия. Например DHS използва ефективни филтри за филтриране на данни без връзка със САЩ, както и на PNR данни, които не попадат в 19-те категории PNR данни, описани в приложението към споразумението. Разпоредбите относно маскирането и заличаването на чувствителни данни се спазват и DHS заяви, че никога не е осъществявало достъп до чувствителни данни за оперативни цели.

DHS също така изпълнява ангажиментите си по отношение на правата на пътниците, по-специално що се отнася до предоставянето на подходяща информация на пътниците и прилагането на правото на достъп без изключения. Тази констатация обаче следва да се разглежда на фона на четвъртата препоръка, отправена по-долу, която се отнася до необходимостта от по-голяма прозрачност по отношение на механизмите за правна защита, които са на разположение на пътниците.

Споделянето на данни с други национални агенции се осъществява от DHS в съответствие със споразумението. Споделянето се извършва при разглеждане на всеки отделен случай поотделно, регистрира се и се осъществява въз основа на писмени договорености. Споделянето на данни с трети държави също е предмет на стриктно тълкуване и също е в съответствие със споразумението.

Отправя се общата препоръка да се предвиди друг вътрешен преглед на споразумението от страна на Службата на DHS за защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни преди следващия съвместен преглед. Двете страни предлагат следващият съвместен преглед да се организира през първата половина на 2015 г.

Препоръчва се също така във възможно най-кратки срокове да се осигури пълното преминаване към метода за предаване „push“, при всички случаи до 1 юли 2014 г., както се изисква съгласно член 15, параграф 4 от споразумението.

Освен това се препоръчва САЩ и ЕС да си сътрудничат с цел да насърчат използването на общи стандарти за предаване на данни, по-специално стандарта PNRGOV, разработен от Международната асоциация за въздушен транспорт (IATA), авиокомпаниите и правителството. В тази връзка ще се приветства, ако обсъжданията в рамките на IATA относно общ стандарт „Push“ доведат и до общ стандарт за ad hoc процедура за предаване по метода „push“.

Въпреки прилагането на споразумението продължават да са необходими някои подобрения. На първо място, това се отнася до началото на шестмесечния срок, след който се задейства деперсонализирането на PNR данните съгласно член 8, параграф 1 от споразумението. Понастоящем изчисляването на този срок започва едва след последната актуализация на даден набор PNR данни в автоматизираната система за идентифициране на заплахи (Automated Targeting System — ATS) на DHS, в която се съдържат PNR данните, а не при зареждане на PNR данните в ATS. Препоръчва се шестмесечният период да започне да се прилага считано от датата на зареждане на PNR данните в ATS (т.нар. „дата на зареждане в ATS“), т.е. първия ден от съхраняването на данните в ATS, и да се изостави сегашната практика, с която се забавя прилагането на шестмесечния период (до извършване на последната актуализация в ATS).

На второ място, следва да се обърне особено внимание на използването на метода за ad hoc извличане чрез пряк достъп „pull“. Препоръчва се в допълнение към текущите си регистри DHS да поддържа по-добър архив, документиращ причините за използването на метода за ad hoc извличане „pull“ във всеки отделен случай. Това ще даде възможност за по-добра оценка на пропорционалността и по-ефективен контрол върху използването му, което е замислено като изключение от правилото.

На трето място, от DHS се иска да спази своя ангажимент да осигури реципрочност и проактивно да споделя резервационни данни на отделни пътници и аналитична информация, извлечена от PNR данни, с държавите — членки на ЕС, и, когато е целесъобразно, с Европол и Евроюст.

На четвърто място се препоръчва да се осигури повече прозрачност по отношение на механизмите за правна защита, предоставени съгласно правото на САЩ. Тази прозрачност следва да даде възможност на пътниците, които не са граждани на САЩ или чието законно местожителство не е в САЩ, да оспорват решения на DHS, свързани с използването на PNR данни, особено когато използването на такива данни може да спомогне за отправянето на препоръка да им бъде отказано качване на борда от превозвачите.

На последно място, DHS също така е приложило мерки, които излизат извън обхвата на изискванията на споразумението. DHS предвижда уведомяване на Европейската комисия в срок от 48 часа от осъществяването на достъп до чувствителни PNR данни. DHS е въвело нова процедура за тримесечен надзор и преглед на прилагането на ATS и за извършването на преглед на всички сценарии, анализи и правила за идентифициране на представляващите риск пътници, за да се гарантира, че те са пропорционални с оглед на свеждането до минимум на последиците от гледна точка на гражданските права, гражданските свободи и неприкосновеността на личния живот на добросъвестните пътници, както и за да се избегне дискриминирането на пътници.

Без да се засягат разпоредбите на член 23, параграф 1 относно извършването на съвместна оценка на споразумението четири години след влизането му в сила, предварителна оценка по въпроса дали PNR данните служат за подпомагане на борбата срещу тероризма и други престъпления, които са транснационални по своя характер, показва, че PNR данните дават на DHS възможността да извършва оценки на всички пътници до 96 часа преди заминаването, което дава на DHS достатъчно време да извърши всички проверки на личното досие преди пристигането на даден пътник и да подготви ответните си мерки. Това обработване на данни също така подпомага DHS при вземането на решение дали даден пътник следва да се качи на борда на даден самолет или не. То също така дава на DHS възможността да извършва оценки на риска на базата на правила за идентифициране на заплахата въз основа на сценарии с цел идентифицирането на „неизвестни“ лица, които могат да представляват висок риск. Освен това PNR данните дават възможност да се откриват връзки между пътниците и да се идентифицират престъпници, принадлежащи към една и съща организирана престъпна група. Според DHS PNR данните също така успешно се използват за откриването на тенденции по отношение на поведението на престъпниците при пътуване, като например става ясно кои са използваните от тях маршрути.

Докладът за съвместния преглед, приложен към настоящото съобщение, се състои от три глави. В глава 1 се прави обзор на контекста на прегледа и на неговите цели и процедурни аспекти. В глава 2 се представят основните констатации на съвместния преглед и въпросите, по които са необходими по-нататъшни действия от страна на DHS. Тази глава е допълнена с приложение А, което съдържа въпросника и съответните отговори на DHS. Накрая, в глава 3 са представени общите заключения от прегледа. В приложение Б е представен съставът на екипите на ЕС и САЩ, извършили прегледа.